

Ella Ponizovsky Bergelson | Arndt Beck

אליה פונייזובסקי ברגלסון | ארנדט בעק

תינטןblaue
פֶּדֶר
BERLINER
GROßVÄTER
BILD
SPRACHE
SCHRIFT

1905
1904

תינטןblaue
פֶּדֶר
BERLINER
GROßVÄTER
BILD
SPRACHE
SCHRIFT

1905
1904
#

THE
BLUE-INKED
QUILL
BERLINER
GRANDFATHERS
IMAGE
LANGUAGE
SCRIPT

DIE
TINTENBLAUE
FEDER
BERLINER
GROßVÄTER
BILD
SPRACHE
SCHRIFT

די
פָּאַרְבְּלוֹיִיטָעּ
פֶּעֶדֶר
בָּרְלִינְגָּר
צִידָעָם
אִימָאַדָּשׁ
לְשׂוֹן
כְּתֵב

MOYSHE KULBAK

Seht, ich bin ein Taugenichts

Seht, ich bin ein Taugenichts
Und mit meinem Stecken,
Tralali und Tralala,
Klopf ich alle Hecken.

Komm ich auf ein Gasthaus zu,
Klopf ich an und grüß ich.
Fragt der Schankwirt, was ich tu,
„Was wohl, ich geh müßig...“

„Müßiggehen schon so früh!
Tagedieb!“, so schreit er,
Tralala und Tralali,
Und so geh ich weiter.

Wenn ich einen Brunnen seh,
Trinke ich sein Wasser,
Und im Morgengrauen steh
Ich als Hahn, als nasser.

Fährt ein Bauermann vorbei,
Tadelt er mein Leben.
Ich versteh ihn nicht und schrei:
„Leben, Streben, Beben...“

Andrey Jendrusch

משה קולבאק

איך בין א בחור א הולטי... .

איך בין א בחור א הולטי,
האגיך מיר א שטעהן,
טריי-ריי-ריי, טריי-ריי-ריי
כשפאן אין אלדע עקן.

קום איך צו א קראעתשטע צו,
קלאָפַ איך אָן אִין טויער,
וואָר בִּיסְטָוּ? וְוואָר בִּיסְטָוּ?
ענטפער איך : אָ גִּיעָר.

— לַיְדֵיכְנִיעָר, אֹוֹ פָּרִי!
חֻזְפָּהָנוֹיק פָּאַרְשָׁיְטָעָר...
טְרוּ-לְיְמָלִי, טְרוּ-סְלְיְמָלִי,
און איך גִּי מִיר וּוִיטָּרָה.

קום איך צו א ברוניס צו,
כ'טרינק זיך אָן מִיט וְאַסְפָּרָה.
שְׂטָי אַיך אִין דָּעַם מַאֲרְגָּנָן-גָּרוֹי,
וּוִי אָ דָּאָן אָ נַאֲסָעָר... .

פָּאַרְטַּ אָ פּוּעָרֶל פָּאַרְפָּי:
“עָאָ טְשּׁוּוֹאַטְשָׁ נָאָ סְוּעַטְשִׁיעָ?”
וּוִיס אַיך נִיט אָן טו אָ בָּרִי:
— סְוּעַטְשִׁיעָ? — פְּעַטְשָׁע מַעַטְשָׁע...

MORDECHAI
GEBIRTIG
DER SÄNGER DER NOT

Oh, armer närrischer Sänger,
bist noch in deinem Fach nicht geübt,
du kriechst nur in Höfe der Reichen,
doch findet dort Anklang dein Lied?

Die reichen, die satten Magnaten,
sie röhrt nicht dein traurig Gemüt,
von ihnen bekommst du keinen Groschen,
sie erreicht nicht dein Lied.

Willst für dein Singen Verständnis
und Geld auch verdienen dabei?
Geh, such sie in Höfen der Armen,
dort sing deine Lieder für sie.

Und sing ihnen das Liedel vom Elend,
das traurige Liedel von der Not,
von finsternen, schmutzigen Stuben,
wo es wütet der Engel des Todes.

Von blassen, verkrüppelten Kindern,
von trockenen Brüsten genährt,
die welken, noch ehe sie blühen,
noch ehe der Tod sie verzehrt.

Ja, sing deine traurigen Lieder,
sie sind doch geschaffen für sie,
dein Liedel wird dort begleiten
ein tönendes Jammergeschrei.

Uwe von Seltmann

MORDECHAI**GEBIRTIG****THE SINGER OF POVERTY**

Oh you poor, foolish singer,
you haven't yet mastered your trade.
You crawl only into the courts of the wealthy
does your song really resonate there

The rich, sated magnates,
your sorrow doesn't move them.
Not a penny you will you get from them.
Your song will never reach them.

You want your singing to bring mastery,
and even to earn a living from it?
Go, seek these in the yards of the poor.
There, sing your songs for them.

And sing them the song of misery,
the sad song of poverty:
-of dark, filthy little houses,
where the Angel of Death holds sway,

-of pale, crippled children,
fed by dried-up breasts,
who wilt before they ever blossom,
before Death tears them apart.

Yes, sing them the sorrowful songs.
They are made for them.
There, your little song will accompany
a wailing cry of lament.

Daniel Kahn

מרדי געבערטיג**דער זינגער פון נויט***Moderato*

זונט אָא-דייל גַּאַס-הַיִל צְאַס-הַיִל
וּגְזַעַן - גַּעַן רַגְזַעַן אַן עַפְקַן
בְּלֵה אַעֲזַע-הַיִל אַעֲזַע-הַיִל
זַיְהַן בְּזַיְהַן קַיְלַעַן - אַעֲזַע-הַיִל בְּזַיְהַן קַיְלַעַן
זַיְהַן בְּזַיְהַן קַיְלַעַן - אַעֲזַע-הַיִל בְּזַיְהַן קַיְלַעַן

און זונט זי דאס לַיְדַּל פָּן פְּלַנְגַּן,
דאָס טְרוּיְעִיקָּע לַיְדַּל טִין נוֹיט,
[בַּיִס] קָן פִּינְגְּצָטְרָעָה קוּטִיקָע סְטוּבְּלָעָה,
וּזְסָחָולְפּֿעָט דָּעָר מְלָאָק קָן טוֹיט.

פָּן בְּלָאַסְטָה פְּגָאַרְקִיפְּלַטְעָט קִינְדָּעָר,
פָּן סְרוּקָעָנָה בְּרוֹסְטָן גְּנֶנְגָּרָס,
[בַּיִס] וּזְסָסָה וּזְעַלְקָן נָאָךְ אַיְדָעָר זַיְהַן,
נָאָךְ אַיְדָעָר דָּעָר סְוִים זַיְהַן קָאַגְצָעָרָט.

יאָ זַונְט זַיְהַן טְרוּיְעִיקָּע לַיְדַּל עַן,
זַיְהַן גְּנֶנְגָּן גְּשַׁאַמְּן פְּגָאַר זַיְהַן,
[בַּיִס] דִּין לַיְדַּל עַן וּפְסָט דָּאָרָט בְּגַלְיַיְתָן
אַ הַילְכָּטָר יַאֲמָרָן-גְּשָׂרָיִן.

אן, אַרְעַמְּרָן גָּאוֹרְגִּישָׁר זַיְהַן,
בִּיטְשָׁטְנָאָךְ אַין דִּין פְּאַךְ נִישְׁטָגְּעָנִיט,
דוֹ קִירְכְּסָטָן גָּאוֹרְגִּישָׁר הוֹוִיכָן,
[בַּיִס] צַיְהַן דָּאָרָט אַן אַפְּקָאנְגָּן דִּין לַיְדַּל?

די רִיבְּכָה, די זַעַטָּה מְגַנְגְּצָה,
זַיְהַן רִירְטָן נִישְׁטָדִין טְרוּיְעִיקָּע גְּנֶמְיָה,
[בַּיִס] קָן זַיְהַן דָּאָרָט בָּאַקְּנְסְּטוֹן קִיּוֹן גְּרָאַשָּׁן,
צַו זַיְהַן דָּאָרָט דְּגַרְגְּרִיכָּס נִישְׁטָדִין לַיְדַּל.

און וּוּלְסָט אַוְרַת דִּין זַיְהַן בְּלַיְנִיט
און גְּמַלְס אַוְרַת פְּגָאַרְדִּינְגָּן דְּעַרְבִּי?
גַּיִי, זַיְהַן זַיְהַן אַן אַרְעַמְּרָן הַיְּלָעָן,
[בַּיִס] דָּאָרָט זַיְהַן בְּיַיְנָה לַיְדַּל עַן זַיְהַן.

צום "מנן אַכְרָם" החטם ע"ר דרייפיק יאר פסder
מייט אַפְּעַדְעַר פָּוֹן אַגְּנָנְדוֹ אַפְּרוֹשׁ אַלְעַז גַּעֲשָׂרִיבָן;
אוון בְּיָמֵינוּ סֻפֶּה גַּעֲוָאָרְנוּ קְרָאָנְק אַוְן נִיתְּפָאָרְעָנְדִּיקָט, לַיְדַּעַר;
אַדְדִּי אַפְּרָבְּלִוְוּת אַפְּעַדְעַר בְּיַיְדַּר מַפְּעָמָן אַיְזָנְאָרְבָּלִוְבָּן.

מיט דריי ליבן גאנשפער, איזן א פריזיצער קאראטטע
האָט מען דעמאָלט קיון בערלֵין געפֿירט איז צום פרַּטְּפֶּסֶּאָר.
נָאָר דָּעָר טוֹיט איז מיטגעַלְוִיגְן הַינְטָעָר וַיְיָן קָאָפְּטָאָטָעָר.—
עד איזן אוֹיסְגַּעֲנָגָעָן אַונְטָעָר שְׁנִידְנִידְקָוָן מַעֲסָעָר.

טרראג' פיבר נוי דער ווינט אַזְאָלְצָן אַיבָּעָר שְׁתָאמָט אָנוֹ שְׁטָעָטֶל.
— "נעם מיך מיט, קְאָרָהָלְאָנֵן מִין חָלוֹם אַוְיפָּה אָן עֲרָד אָן אַנדָּעָר.
וּוְיִלְמַזְמַן פְּלוּקָהָט אַוְיכְּגָעְזָוְילָט זַיְן גַּעַשְׁעַנְדָּטָן בְּרָעָטָל:
אייצָט הָאָט עַר מַסְתָּס דָּעַרְקָעָטָן זַיְן המַשָּׂךְ אַיְן מַיְן וּוְאַנְדָּעָר,

ערגעען מוז דאך זיין א זאמָה, ווּאַס דו אונְ דִּינְעָן קִינְדָּעָר
— ווּלְעָלָן עַמְּ נִיטְ שִׁילְטָן. אֵיךְ בָּאֲשֻׁוּר דֵּיךְ: בָּרְעָנֶג מִיךְ דָּאָרְטָן,
לייזְ מִיךְ אֹוִים פָּן וּוּעֲרָמְדִיקָעָר אַיְבָּקִיקָעָט אַצְּנִידָעָר,
וּוּוְילְ אֵיךְ קָעָן שָׂוִין בָּעָר אַין אָפְטָר הַיְנָצְעָרְנִישְׁ נִיטְ אָרְטָן...."

אנו ערד קוקט מיך און אוז פל-נדראדייקער, בלאסמער,
זיבגע הענטט באָריינן מײַניען רײַפּן, גענטער, טוֹיעֶר,
אנו ערד שׂוּוּמִיט אַין מִיר אָריַין — אַ וּוֹסְמַעַר אַין אַ וּוֹסְמַעַר,
איַכְבָּעַר בַּיְדֵוּן הַוִּידַעַת זִיד דָּאָר גּוֹרְלַע וּוֹי אַ שִׁיעָר.

"ז'וידע, ז'וידע, ביסט אין מיר און איך וועל ברעגען רו דיר,
דורך די אפלען מײַנע בליצין אלע דיביגע יִאָרֶן!"
איידיער איך האב פֿון בערלְין פֿאָרְקּוּרְעָוּסְטּ מֵינְן רודער,
ההאָב איך אָפּ די שׂוֹרוֹת דֶּקְ פֿאָרְשָׁרְבּוֹן לְזֶפְּרָן.

**אַבְרָהָם
סִזְקָעָוּעָר
בָּעֶרְלִינְגָּעָר דִּידָע**

וואַאַ גִּילְגָּלְשְׁטָרָאַל פֿון אַּפְּאַרְוֹוָאֲגְלָטָעָר לְבָנָה —
הַיְּפָעָר אֵיךְ דָּוֹרָךְ דִּי בָּעֶרְלִינְגָּעָר חַוְּרוֹתָה נַאֲכָת אַנְטָקָעָן,
אוֹן אֵיךְ שִׁילָּט אַעֲדָעָר נִיטָּעָרְקָלְטָעָר קָאַלָּאָגָעָע,
גָּלְיִיךְ סְ'וֹאַלְטָעָר אַונְטָעָר אֵיר מִין מַאֲמָעָם אַומְבָּרְעָנְגָּעָר גַּעַלְעָגָן.

— «פִּיר מַיר, קָלָה, דָּוֹרָךְ דִּי שְׁטִיְינְגָּעָר וּוּ אַן עַמּוֹד עַנְּגָן,
זְעוֹנָגְ פֿון מִילְיאָגָעָן, וּועָרְ מַקְוִים, וּועָרְ מַקְוִים!»
עַרְשָׂתָ אַשְׁטִים הַאָב אֵיךְ דָּעַרְהָעָרְתָ אַיְן מִיטָּן שִׁילְטָן, מַאֲגָעָן,
וואַאַיךְ וּוֹאַלְטָעָר גַּעַוּעַקְטָ אַשְׁטִין אַיְן צְוָגְעָרְבִּיכְטָ וּין רָוְ אַיְם.

— «איַיְינְיקְלָ!» הַאָט וּועָרְ גַּעַנוּמוֹעָן פָּאַר דֻּעָם הַאַלְדוֹן מַיר רִיבְּסָן,
הַאָסְטָט מִין שְׁטִיְינְגָּרְיקָן שְׁלָאָפְּ צְעַשְּׁפָאַלְטָן מִיטָּן דִּינָן קָלָה!
אוֹן אֵיךְ חַאָב דָּעַרְקָעָנְטָן מִין זַיְדָן קָנוּגָם גְּרִינְגָם רִיבְּסָן,
וואַאַט וּוֹיְיכָרְ גַּעַפְּלָה הַאָט מַיר אַנְגְּנָעְרְוָרְט וּין פָּאַלְעָע.

אֵיךְ הַאָב קִיּוֹן מַאל בֵּיו אַצְּנִינְדָּעָר נִיטָּעָן מִין זַיְדָן,
בְּלוּזְ גַּעַוּסְטָ : עָרְ הַיְּסָטָרְ שְׁבָתִי אַוְן מִין בָּאַבָּעָ — עַטְלָ.
פָּעָרְצִיךְ יָאָרְ צְוִירִיךְ אַיְזָן עָרְ אַוּוּקְ שְׁוֹיָן אַיְן גַּעַדְן,
אַיְזָן גַּעַוּוּןְ רָבְ אַיְן אַלְקָנְחָדְקָן שְׁטָעָטָל.

נִאְרָ מִין מַאֲמָעָ פְּלָעָגָט דָּעַרְצִיְּלָן וּועָגָן אֵיר גַּעַבְעָרְרָעָר,
אוֹ דִּי גַּעַנְגָּטָה הַאָט גַּעַלְעָבָט מִיטָּן זַיְנָעָ גְּרוּיְסָעָ מַעְשִׁים.
הַאָט גַּעַלְעָרְטָתָ פָּוָרָה מִיטָּן דִּי שְׁוֹסְטָעָר, מִיטָּן דִּי קָעְרָעָר,
אוֹן דָּאָסָ לְשָׁוֹן פֿון חַלְמָוֹת — נִיטָּעָן קִיּוֹן נִינְסָ אַיְם.

אוֹיפְּ אַפְּעַרְלְדִּיְקָן רַוְּסִישָׁ — אַיְם צַוְּזִין מַקְנָא,
הַאָט עָרְ צַוְּטָאַלְמָטָאַיְעָן זַיְדָן גַּעַוּוּנְדָט בְּשָׂעָת פָּאַגְּרָאַמְּעָן,
אוֹן דָּעָרְ טְרִוִּיסְטְּנְדִּיקָעָר גַּאַט פֿון יַאֲסְגָּיִיאָט פָּאַלְיָאַגָּאָט
הַאָט אַבְּרִיוֹן גַּעַנְטֶהָעָרָט אַוְן גַּעַחְתָּמָעָט מִיטָּן נַאֲמָעָן.

AVROM
SUTZKEVER
BERLINER GROßVATER

wie das wandellicht eines heimatlosen mondes —
streife ich durch die berliner trümmer in die nacht
und verfluche dabei jede unzerstörte säule
die meiner mutter mörder nicht unter sich begrub.

— »leite du mich, bannstrahl, wie eine wolkensäule durch die trümmer,
visionen von millionen, werdet wahr, werdet wahr!«
und während ich so fluche und verdamme, hörte ich da erst eine stimme
als raubte ich die ruhe und den schlaf von stein.

— »enkelkind!« packt mich wer an der kehle,
»hast meinen tiefen schlaf mit deinem fluch beendet!«
und vor mir steht mein opa aus dem grünen reußen,
führt mich wie sanfter nebel mit seinem rockschoß an.

nie zuvor sah ich bis eben meinen opa
wußte nur: ihn nennt man shabse und die oma — etl.
schon vor vierzig jahren ging sein weg ins paradies,
war zuvor der rabbi eines mondverträumten dorfes.

bloß die mutter sprach zuweilen über ihren vater
daß der ort durch seine guten taten lebte.
er lehrte thora pförtner, schustern, jedem
und die bildsprache der träume — war ihm lange schon vertraut.

in perlmuttfunkelndem russisch — um das ich ihn beneide
schrieb er einst in pogromzeit an tolstoi
und der trostspendende gott aus jasnaja poljana
schrieb persönlich einen brief zurück.

zum buch vom »schild avrom« schrieb er dreißig jahre ohne pause
mit der feder einer gans am kommentar;
am ende war er krank, starb ohne zu beenden;
und bei der mutter blieb allein die tintenblaue feder.

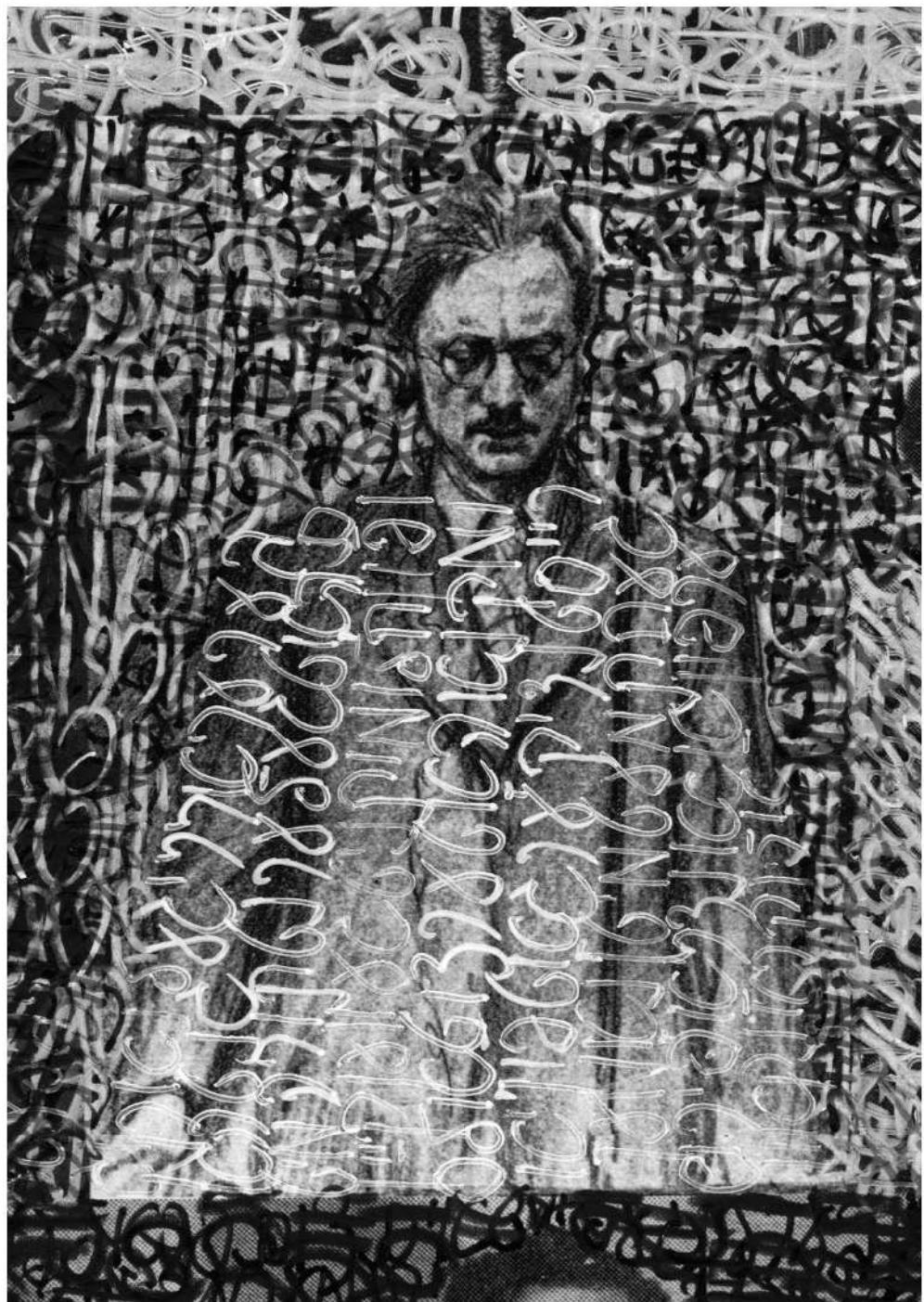
mit drei löwen im gespann einer fürstlichen karosse
brachte man ihn damals zum professor nach berlin
doch unter seinem kaftan flog der tod mit ihm
so daß er unterm messer starb.

jetzt hat er wohl in meinem weg seine fortsetzung erkannt
da mein fluch das siegel des entehrten grabschilds brach:
— »nimm mich mit, verpflanze meine träume nach woanders
weh mich wie der wind ein wölkchen über stadt und dörfer weg.

irgendwo muß doch ein fleck sein, den du und deine kinder
nicht verfluchen werden. ich beschwör dich. bring mich dorthin —
erlöse mich von wurmhaftiger ewigkeit
weil ich in dieser finsternis nicht bleiben kann ...«

und er schaut mich blaß und flehend an
seine hand an meinen rippen, näher, tiefer,
und er schwimmt in mich hinein — wie wasser fließt in wasser
über beiden schwebt das schicksal auf wie eine chiffre.

»opa, opa, bist in mir und ruhe gebe ich dir
durch meine beiden augen funkelt deine ganze zeit!«
bevor ich berlin den rücken kehrte
schrieb ich diese zeilen zur erinnerung an dich.

אַבְרָהָם
סּוֹצְקָעָוָעָר
סִירְיוֹס

בלאָע געפֿלעמלעניש
נאָנטוּווִיטָע פֿראָכְטִיקְיִיט
איַבְעָר דָעָר דָרָעַמְלָעַנְישׁ
פָוָן דָעָר שְפָעַטְנָאָכְטִיקְיִיט
דָעָר אוִיסְגָּעַלְיִיטָעַרְטָעָר,
גָּאָלְדִּיק טָוְרְקוּזְיִקְעָר !
דוֹ, אוַיְפָגְעַשְׂיִיטָעַרְטָעָר
הַימְלִישָׁעָר מָזְוִיקָעָר —
זָעַדְאָ מְיַין צָאָרְנֶגְּלִי,
סְזָוָאָרָט מְיַינָּס טָוָאָנְגָעָמָעָן,
איַן דִּיְין זְפָרוֹן-גָּלִי
טוֹמִיךְ פֶּאָרְפְּנִימָעָן !

AVROM
SUTZKEVER
SIRIUS

Blue flickering flames
Near-far splendor
Over the dreaminess
Of gold turquoise
Lucidity
Of latenight!
You, bonfiring
Heavenly composer —
See the heat of my rage,
My word embrace,
In your memory-glow
Seal my face.

blaues geflacker
nahferne pracht
überm dämmern
später nacht
der geläuterten,
gold-türkisen!
du, entflammter
himmlischer musiker —
sieh meine zornglut
nimm meine worte
in deine dauer —
sei mein erschauer!

Benjamin Harshav

Arndt Beck

קאדיב
מלאדרויסקי

אַיִל פָּאֶפְּרֶעֶן בְּרִיךְ

דוד בערגעןס אַנְפָעַן

היינט איז איבערגענגגען מײַן פָּאֶפְּרֶעֶן בְּרִיךְ
(אַט די, וואָס אַיךְ גַּיִ אַיבָּעָר אַיר צַוְּ מֵין גַּיִּיךְ)
אַ זַּעֲכִיקְיַּעַדְךְ פָּרִי (שְׁוִין זַעֲכִיקְ גַּעֲוִיסְ),
קִיטְ דַּעֲרֹפָּרָעָנָעַ, בָּרוּפָּסָעַ פִּיסְ.

מֵיד האָזָן גַּעֲטָרָפָן זַיְּךְ, אַ זַּוְּיִילְ גַּעֲבְּלִיבָן דָּאָרָט שְׂטִיעַן.
אַיךְ גַּלְאַט אַזְוֵי, וַיְיַיְלְ אַיךְ האָבָן נִישָׁם גַּעֲהָאָט וּזְזַיְּגַעַן,
אוֹן זַיְּהָאָט גַּעֲרָעָטָם, וַיְיַיְלְ אוֹן זַיְּנַיְּךְ,
וּזְעַן בְּרוּיטָן, וּזְעַן הַאַלְּזָן, וּזְעַן שִׁין.

מֵיין פָּאֶפְּרֶעֶן בְּרִיךְ, אַיךְ האָבָן זַיְּ גַּעֲבָוִיט,
וּזְעַן נִישָׁת נַאֲר דַעְרָ הַיְמָל — מֵיין אוֹיגְ האָט גַּעֲבְּלִוִיט,
אוֹן זַיְּ זַוְּן אַיִ גַּעֲנוּזָן אַ גַּלְדָּעָן רַאְךְ
אוֹן אַיךְ אַינְגְּזִיכְרָה וּזְעַן זַיְּ דַי פִּיסְ מִינְעָן גַּרְאָד.

הָאָבָן אַיךְ פָּאֶרֶטְרָאָכְטָן זַיְּ אַ שְׁטוֹמָן אוֹן אַ בְּעַט
אוֹן גַּלְדָּעָן טָעַם, אוֹן צַעֲשָׁתְרָעָטָן נְעַטָּחָן,
הָאָבָן אַיךְ פָּאֶרֶטְרָאָכְטָן זַיְּ אַ מְאַן אוֹן אַ קְרָוִין,
אוֹן פְּרִילְינְגָן גְּרִיןָן, אוֹן זַמְּעָרָן בְּרוּיןָן.

הָאָבָן אַיךְ פָּאֶרֶטְרָאָכְטָן זַיְּ אַ וּזְעַן אוֹן אַ בְּרִיהָן,
אוֹן אַ כּוֹזְלִיךְן יִמְ, אוֹן אַ לִיכְמִיךְ שִׁין.
הָאָבָן אַיךְ פָּאֶרֶטְרָאָכְטָן דַּאֲסָ גַּעֲזָנָגָן פָּוִן דַי בְּגָנָעָן,
אוֹן בְּלוּטָן מַטְוָזָן, וּזְעַר וּוּיְיטָן זַיְּ פָוִן וּזְעַנָּן.

נַאֲר כְּהָאָבָן נִישָׁת פָּאֶרֶטְרָאָכְטָן דַי שִׁין פָאֶר דַעְרָ זַעֲכִיקְיַּעַדְךְ פָּרִי,—
וּזְעַנָּן מֵיד הַיְנָטָן דַא גַּעֲשָׁתָאָנָעָן, גַּעֲשָׁמוּסָט אַזְוֵי,
זַיְּגַעַן שִׁין, אַזְזַיְסָט פְּרִירָט אַיךְ דַי בְּיִיןָן,
אוֹן אַיךְ גַּלְאַט אַזְוֵי, וַיְיַיְלְ אַיךְ הָאָבָן נִישָׁת גַּעֲהָאָט וּזְזַיְּגַעַן

KADJA MOLODOWSKY
MEINE PAPIERENE BRÜCKE
FÜR DAVID BERGELSON

Gegangen kam heut über meine papierene Brück
- über die nehme ich meinen Weg in mein Glück -
eine Frau, sechzig Jahre vielleicht oder mehr war sie alt,
sie ging barfuß, die Füße eiskalt.

Wir trafen uns, blieben ein Weilchen dort stehn,
ich, wie's sich traf, hatte nichts, wo ich hin müsste gehn,
und sie sprach, zu mir oder sich, von der Not,
sprach von Schuhen, von Holz und von Brot.

Die papierene Brücke - ich habe an ihr schon gebaut,
geleuchtet hat damals mein Aug, wie der Himmel so blau
und die Sonne war hell wie ein goldenes Rad,
und es führte bis vor meine Füße ihr Pfad.

Ich habe erträumt mir ein Haus und ein Bett,
lauter goldene Tage, und Nächte mit Sternen besät.
Ich habe erträumt einen Mann mir, ein Kind,
und dass grün alle Lenze und braun alle Sommer mir sind.

Ich habe erträumt einen Weg, einen Brief,
und ein wogendes Meer und ein leuchtendes Schiff.
Ich habe erträumt mir den Singsang von Bahnen,
Matrosen in Blau, die wer weiß woher kamen.

Gedacht hab ich nie an die Schuhe der Frau um die Sechzig -
Doch standen wir heute, und dabei ergab ein Gespräch sich.
Die Frau, weil sie fror bis ins Mark, sprach von Schuhn,
und ich, wie's sich traf, hatte eben nichts andres zu tun.

KADIA MOLODOWSKY
MY PAPER BRIDGE
TO DAVID BERGELSON

She crossed my paper bridge today
Yes, the one I cross into happiness
A woman, sixty or so years old
With frozen, bare feet.

We met each other and stayed there a while.
I, just because I had nowhere to go
And she spoke as if to me and herself,
About bread, about wood, about shoes.

My paper bridge, I have built it
When not just the sky - my eyes turned blue
And the sun turned into a golden wheel
Along a path that lead to my heel.

I kept thinking about a house and a bed
And golden days and stary nights
Kept thinking about a man and a child
And spring green and summer brown.

I kept thinking of a road and a letter
A rippled ocean and a lit ship
Kept thinking of the songs of the train
And blue sailors, who knows from where.

But I didn't think of shoes for the sixty years old woman,
And today she and I stood here, chatting, just so
She about shoes, since she was frozen to the bone
And I, just cause I had nowhere to be.

Kathryn Hellerstein

ELLA PONIZOVSKY
BERGELSON
(1984)

Ella Ponizovsky Bergelson, David Bergelson's great granddaughter, is contemporary multilingual calligraphy artist. She was born in Moscow, immigrated to Israel in 1991, grew up in Jerusalem, studied in New York and currently lives in Berlin. She works in Hebrew, Yiddish, Russian, Arabic, English and German languages. Her own hybrid identity drives her to explore cultural self-definition in individuals and in communities. In her work she explores manifestation of migration and integration processes through text and the visualization of language.

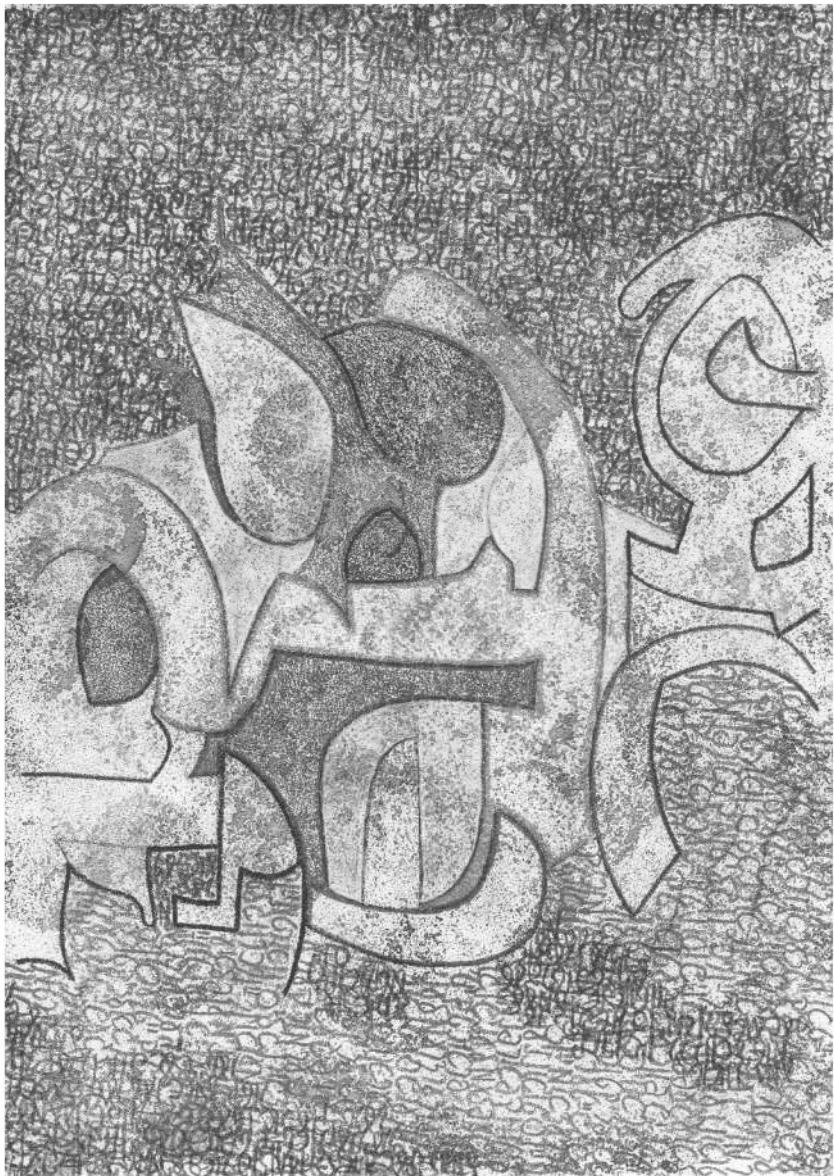

Photo by Lea Fabrikant

ARNDT BECK (1973)

Arndt Beck has worked as a freelance artist in varied disciplines like photography, painting and text. As the heir to Helmut J. Psotta's estate, he also sees himself as the representative of his work. Additionally, Beck has been deeply involved in Yiddish language and culture for the last few years and has put together many lectures and programs.

22.08.-03.09.2019

Ella Ponizovsky Bergelson | Arndt Beck

אלה פונייזובסקי ברגלסון | ארנדט בעק

THE
BLUE-INKED
QUILL
BERLINER
GRANDFATHERS
IMAGE
LANGUAGE
SCRIPT

DIE
TINTENBLAUE
FEDER
BERLINER
GROßVÄTER
BILD
SPRACHE
SCHRIFT

די
פארבלויטען
פֿעדער
בערליינער
זִידעַם
אַימָּדֵשׁ
לְשׂוֹן
כְּתֵב

Opening:
21 August, 8pm

Eröffnung:
21. August, 20 Uhr

דערעטונגנן:
21. אוגוסט, 20 איזינער

Galerie ZeitZone
Adalbertstraße 79
10997 Berlin Kreuzberg

WWW.YIDDISH.BERLIN

נַאֲלָעֵרֶע צִיִּיטָאנָע
אַדְּאַלְבֶּרטָנָאָס 79
בָּרְלִין קְרִיעִצְבָּאָרְג 10997